	МЕДИЦИНСКИ ФАКУЛТЕТ Тракийски университет – Стара Загора		Издание: 1
	ИМЕ НА ДОКУМЕНТА	ИДЕНТИФИКАЦИОНЕН	В сила от: 01.06.2011
	Оперативен документ	7.5.1_OD_1.7.	Редактиран:
<i>Учебна програма</i>			1 от 10

УТВЪРЖДАВАМ: _____

ДЕКАН: ПРОФ. Д-Р М. ГЪЛЪБОВА, ДМ

УЧЕБНА ПРОГРАМА

Дисциплина	Обща и оперативна хирургия
Специалност	Медицина
Област на висше образование	Здравеопазване и спорт
Професионално направление	Медицина
Статут на дисциплината	Задължителна
Курс	Трети
Семестър	Пети и шести
Форма на обучение	Редовна
Образователно квалификационна степен	Магистър
Срок на обучение	6 години
Форма за проверка на знанията	Писмен и устен изпит

Обсъдена на заседание на Катедрен съвет	09.03.2018 г. Протокол № 2
Обсъдена на заседание на Комисия по учебната дейност	11.12.2018 г. Протокол № 10
Приета на заседание на Катедрен съвет	09.03.2018 г. Протокол № 2
Утвърдена на заседание на Факултетен съвет	11.12.2018 г. Протокол № 11

	МЕДИЦИНСКИ ФАКУЛТЕТ Тракийски университет – Стара Загора		Издание: 1
	Вид на документа: Оперативен документ	№ на документа: 7.5.1 _OD_1.7.	В сила от: 01.06.2011
	<i>Учебна програма</i>		Редактиран: 2 от 10

УЧЕБНА ПРОГРАМА

1. ИЗВАДКИ ОТ УЧЕБНИЯ ПЛАН.

Код на дисциплината	Часове по учебен план					Кредитни точки
	Аудиторна		Извънаудиторна		Всичко	
022	Лекции	Упражнения	Учебни практики	Други форми		
Форми на аудиторна работа	60	105			165	6,6
Практически занятия						
Семинари						
Форми на извънаудиторна работа				38	38	1,5
Подготовка за семинар						
Самоподготовка за текущ контрол и изпита						
Всичко:					203	8,1

2. ВОДЕЩ ДИСЦИПЛИНАТА: Проф. д-р Йовчо Йовчев д.м.; Проф. д-р Александър Юлианов, д.м

Водещи упражнения/практически занятия/семинари:

1. Проф. д-р Ал.Юлиянов, дм
2. Доц. д-р Кр. Калинова, дм
3. Д-р Д. Чонов
4. Д-р Ал.Здравески
5. Д-р Ал. Петров, дм
6. Д-р Иван Рачков

3. АНОТАЦИЯ:

Студентите да придобият основни хирургични познания и възможности за извършване на базисните манипулации в областта на хирургията. Да придобият умения за прилагане на получените знания в по-нататъшната им дейност. Да могат да решават самостоятелно конкретни задачи в професионалната си дейност. Студентът е длъжен да се запознае с анатомията на опорно-двигателния апарат, череп, мозък, гръден кош и корем, както и органите в тях. Да получи познания за аномалии и заболявания на посочените органи и системи, диагнозата и лечението им, а също и на спешни състояния като изгаряне, сепсис и хирургичното лечение на тумори и други местни и общи аеробни и анаеробни инфекции.

	МЕДИЦИНСКИ ФАКУЛТЕТ Тракийски университет – Стара Загора		Издание: 1
	Вид на документа: Оперативен документ	№ на документа: 7.5.1 _OD_1.7.	В сила от: 01.06.2011
	<i>Учебна програма</i>		Редактиран: 3 от 10

4. СЪДЪРЖАНИЕ НА УЧЕБНАТА ПРОГРАМА.

4.1. АУДИТОРНА ЗАЕТОСТ.

4.1.1. ЛЕКЦИИ:

№	Тема	Хорариум
1.	Въведение в хирургията. Диагностика. Основни симптоми и синдроми.	2 ч.
2.	База и средства за провеждане на хирургично лечение. Хирургична клиника/отделение. Хирургични инструменти и материали.	2 ч.
3.	Антисептика и асептика.	2 ч.
4.	Възпалителен отговор. Медиатори на възпалението.	2 ч.
5.	Интензивна медицина. Водно-електролитен баланс, киселинно-алкално състояние, метаболизъм и нарушенията им.	2 ч.
6.	Хирургична инфекция. Общи принципи. ВБИ.	2 ч.
7.	Антибиотици в хирургията. Резистентни микроорганизми.	2 ч.
8.	Остри животозастрашаващи състояния в хирургията.	2 ч.
9.	Основни манипулации и интервенции в хирургичната практика.	2 ч.
10.	Хирургична операция.	2 ч.
11.	Индикации и контраиндикации за оперативно лечение. Оценка на хирургичен пациент.	2 ч.
12.	Предоперативен и следоперативен период. Усложнения.	2 ч.
13.	Кръвотечение и кръвоспиране.	2 ч.
14.	Кръвопреливане. Хепатит Б и СПИН.	2 ч.
15.	Шок. Клинична смърт. Ресусцитация.	2 ч.
16.	Анестезия. Обща и локална анестезия.	2 ч.
17.	Болка и нейното лечение.	2 ч.
18.	Травми. Закрити травми.	2 ч.
19.	Травми. Открити травми-рани.	2 ч.
20.	Термични травми. Изгаряне и измръзване.	2 ч.
21.	Термични травми. Електрически и химически изгаряния.	2 ч.
22.	Остра гнойна инфекция. Абсцес и флегмон. Гнойни инфекции на кожата и придатъците ѝ.	2 ч.
23.	Обща гнойна инфекция, SIRS,MODS. Сепсис	2 ч.
24.	Гнойни инфекции на опорно-двигателния апарат.	2 ч.
25.	Анаеробни инфекции. Гнилостни инфекции.	2 ч.

	МЕДИЦИНСКИ ФАКУЛТЕТ Тракийски университет – Стара Загора		Издание: 1
	Вид на документа: Оперативен документ	№ на документа: 7.5.1 _OD_1.7.	В сила от: 01.06.2011
	<i>Учебна програма</i>		Редактиран:
			4 от 10

26.	Хирургична онкология. Епидемиология, класификация, скрининг, туморни маркери и диагностика.	2 ч.
27.	Хирургична онкология. Подходи и лечение.	2 ч.
28.	Трансплантационна медицина. Имунологичен отговор. Донори и реципиенти.	2 ч.
29.	Трансплантационна хирургия. Трансплантация на органи и тъкани. Терапия	2 ч.
30.	Миниинвазивна хирургия.	2 ч.
Общо		60 ч.

4.1.2. УПРАЖНЕНИЯ

№	Тема	Хорариум
1.	Устройство на хирургично отделение-леглова база, превързочни, манипулационни и реанимационни зали, операционен блок. Общи правила за работа с пациенти, медицинска деонтология. Снемане на анамнеза-правила за снемане на анамнеза, части на анамнезата.	3 ч.
2.	Асептика и антисептика. Операционен блок.	3 ч.
3.	Обща анестезия. Подготовка на пациента за операция и анестезия. Преданестезиологичен преглед. Премедикация. Медикаменти. Балансирана многокомпонентна ендотрахеална обща анестезия. Мониторинг по време на анестезия.	3 ч.
4.	Регионална анестезия. Локални анестетици. Спинална и епидурална анестезия. Усложнения по време на анестезия.	3 ч.
5.	Оперативна хирургия. Хирургични инструменти, игли и конци, възли.	3 ч.
6.	Общ статус. Физикални и инструментални методи за изследване. Пол, видима възраст, положение в леглото, психично състояние, кожа и видими лигавици, костна и мускулна системи, охраненост.	3 ч.
7.	Локален статус. Локални симптоми на остро възпаление и туморна формация.	3 ч.
8.	Изследване на глава. Топографска анатомия. Черепно-мозъчни травми-комоцио, контузио, компресио церебри. Изследване на шия. Топографска анатомия. Вродени болести, лимфни възли. Локален статус при щитовидна жлеза. Травми на шията.	3 ч.
9.	Изследване на гръден кош. Топографска анатомия. Гръдни травми, гръден капак. Хемоторакс, пневмоторакс, сърдечна тампонада. Изследване на млечна жлеза.	3 ч.
10.	Изследване на корем. Топографска анатомия.	3 ч.
11.	Изследване на корем. Оглед, палпация, перкусия, аускултация, мензурация.	3 ч.
12.	Изследване на болен с ОХК-остри възпалителни заболявания, чревна непроходимост, остри съдови заболявания, травми.	
13.	Изследване на болен с херния на предната коремна стена. Видове хернии. Заклещена херния.	3 ч.
14.	Изследване на крайници и гръбначен стълб. Фрактури. Методи на	3 ч.

	МЕДИЦИНСКИ ФАКУЛТЕТ Тракийски университет – Стара Загора		Издание: 1
	Вид на документа: Оперативен документ	№ на документа: 7.5.1 _OD_1.7.	В сила от: 01.06.2011
	<i>Учебна програма</i>		Редактиран:
			5 от 10

	изследване и първа помощ при травми. Изследване на болен с политравма и в безсъзнателно състояние. Транспортиране на болни с травми и в безсъзнание.	
15.	Изследване на хранопровод, стомах, дуоденум, тънко и дебело черво – физикални и инструментални изследвания. Колоквиум	3 ч.
16.	Изследване на перинеум, анус и ректум. Ректално туширане.	4 ч.
17.	Изследване на болен с урологично заболяване. Катетеризация на пикочен мехур.	4 ч.
18.	Изследване на крайници. Изследване на кръвоносни съдове и лимфна система.	4 ч.
19.	Стомашно и дуоденално сондиране. Сонда на Блякмор. Клизми. Инжекции.	4 ч.
20.	Кръвни групи. Кръвопреливане- показания, техника.	4 ч.
21.	Кръвотечение. Провизорна и дефинитивна хемостаза.	4 ч.
22.	Видове рани. Лечение на рани. Оздравителни процеси.	4 ч.
23.	Изследване на болен с изгаряне.	4 ч.
24.	Работа в превързочна зала. Правила на манипулиране със стерилни инструменти и материали. Сваляне на конци от рана.	4 ч.
25.	Гнойно-септична хирургия. Остра гнойна инфекция.	4 ч.
26.	Бинтови превръзки – видове	4 ч.
27.	Оперативна техника. Разединяване на тъкани, хемостаза, съединяване на тъкани.	4 ч.
28.	Интензивно лечение. Водно–електролитно и киселинно–алкално равновесие. Енергиен баланс. Ентерално и парентерално хранене. Мониторинг по време на интензивно лечение.	4 ч.
29.	Кардиопулмонална ресусцитация. Клинична смърт- определение, диагноза. Шок. Дихателна недостатъчност.	4 ч.
30.	Изследване на болен със злокачествено новообразувание, анамнеза, статус, инструментални изследвания, стадиране и принципи на лечение. Колоквиум.	4 ч.
Общо		105 ч.

4.2 ИЗВЪНАУДИТОРНА РАБОТА:

№	Тема	Хорариум
1.	Семинари на тема гръден кош	10 ч.
2.	Семинари на тема «Корем».	10 ч.
3.	Семинари на тема «Инфекции».	10 ч.
4.	Подготовка за колоквиум.	8 ч.
Общо		38 часа

5. ТЕХНОЛОГИЯ НА ОБУЧЕНИЕТО.

5.1. Лекции –използват се мулажи и мултимедия.

5.2. Упражнения-при леглото на болния и в операционен блок.

6. КРИТЕРИИ ЗА ОЦЕНЯВАНЕ ЗНАНИЯТА НА СТУДЕНТИТЕ.

Крайната оценка е по шестобалната система. Минималната оценка за успешно приключване на обучението е "Среден 3". Съотнесена с Европейската система за трансфер на кредитите, съпоставимостта на оценките е следната:

	МЕДИЦИНСКИ ФАКУЛТЕТ Тракийски университет – Стара Загора		Издание: 1
	Вид на документа: Оперативен документ	№ на документа: 7.5.1 _OD_1.7.	В сила от: 01.06.2011
	<i>Учебна програма</i>		Редактиран: 6 от 10

Отличен /6/	Мн.добър /5/	Добър /4/	Среден /3/		Слаб /2/	
A	B	C	D	E	FX	F
Присъждат се кредити според учебния план					Не се присъждат кредити	

ИЗПИТЪТ СЕ СЪСТОИ ОТ СЛЕДНИТЕ КОМПОНЕНТИ:

1. ТЕКУЩ КОНТРОЛ ОТ ИЗПИТВАНИЯ ПО ВРЕМЕ НА УПРАЖНЕНИЯТА.
2. ПРАКТИЧЕСКИ ИЗПИТ.
3. ТЕОРЕТИЧЕН ИЗПИТ.

Таблица за оценяване на знанията на студентите

Оценка	Текущ контрол	Практически изпит	Теоретичен изпит	Крайна оценка	Еквивалент
	%	%	%	%	
2	≤ 6	≤ 18	≤ 36	≤ 60	FX/F
3	6,1-7,1	18,3- 21,3	36,6-42,6	61-65	E
				66-71	D
4	7,2-8,1	21,6-24,3	43,2-48,6	72-81	C
5	8,2-9,1	24,6-27,3	49,2-54,6	82-91	B
6	9,2-10	27,6-30	55,2-60	92-100	A

7. КОНСПЕКТ ПО ОБЩА И ОПЕРАТИВНА ХИРУРГИЯ.

1. Организация и планиране на хирургическото отделение/ клиника/ .
2. Антисептика и асептика-исторически данни. Антисептика.
3. Асептика.
4. Подготовка на оперативния екип за операция. Подготовка на оперативното поле. Хоспитализъм.
5. Хирургична деонтология.
6. Хирургична операция. Видове операции.
7. Антибиотици и сулфонамиди в съвременната хирургия.
8. Основни манипулации и намеси в хирургията. Пункция. Пункция на съдове и анатомични кухини.
9. Пункция на новосформирани кухини-абсцес(горещ и студен) и хематом.
10. Основни манипулации и намеси в хирургията. Томия. Стомия,
11. Основни манипулации и намеси в хирургията. Инцизия. Ексцизия. Трепанация.
12. Основни манипулации и намеси в хирургията. Анастомоза. Байпас.
13. Основни манипулации и намеси в хирургията. Резекция. Ампутация.
14. Основни принципи на трансплантацията.
15. Анестезия-исторически данни. Определение и класификация.
16. Инхалационна анестезия. Средства за инхалационна анестезия. Мускулни релаксанти. Апарати за инхалационна анестезия.
17. Подготовка на болния за инхалационна анестезия. Изпълнение и усложнения при инхалационна анестезия.
18. Местна анестезия. Венозна анестезия. Ректална анестезия. Специална методика за обезболяване близна до общата анестезия.
19. Реанимация. Общо въздействие на травмата върху организма. Водно и електролитно състояние. Енергиен баланс. Киселинно-алкално равновесие.

	МЕДИЦИНСКИ ФАКУЛТЕТ Тракийски университет – Стара Загора		Издание: 1
	Вид на документа: Оперативен документ	№ на документа: 7.5.1 _OD_1.7.	В сила от: 01.06.2011
	<i>Учебна програма</i>		Редактиран: 7 от 10

20. Шок.
21. Клинична смърт.
22. Травматични болести. Клинична класификация и патофизиология на механичната травма. Клинична картина.
23. Закрити механични травми. Контузия. Компресия. Травматична токсикоза (кръш-синдром). Травматичен деколман.
24. Закрити механични травми. Дисторзио, луксацио, руптура.
25. Закрити механични травми. Комоцио, контузио, компресио церебри.
26. Закрити гръдни и коремни травми.
27. Счупване на кост (фрактура).
28. Открита травма-рана.
29. Разкъсна, контузна, разкъсно-контузна рана; arrachement, scalp.
30. Порезна, посечна и рана от ухапване.
31. Огнестрелна и прободна рана.
32. Зарастване на раните.
33. Лечение на раните.
34. Термична травма. Топлинен и слънчев удар. Синдром на Омбредан.
35. Изгаряне.
36. Измръзване. Общо охлаждане на организма.
37. Електротравми. Химични изгаряния.
38. Кръвотечение. Патофизиология. Изменения в органите и микроциркулацията. Класификация. Клинична картина. Лечение.
39. Спонтанно(естествено)кръвоспиране.
40. Изкуствено кръвоспиране.
41. Кръвопреливане. Исторически данни. Система АВО и Резус система / Rh/ .
42. Определяне на кръвните групи. Процедура на кръвопреливането. Избор на дарителска кръв за преливане.
43. Кръвопреливане. Клинични прояви на имунните хемолитични реакции. Грешки и усложнения при кръвопреливане.
44. Кръвопреливане. Действие на прелятата кръв. Видове кръвопреливане. Показания и противопоказания за преливане. Кръвни продукти.
45. Хирургия, СПИН и Хепатит В.
46. Хирургична инфекция. Патофизиологични и морфологични процеси при хирургични инфекции. Причинители на хирургични инфекции.
47. Развитие на хирургичната инфекция. Условия от страна на микро- и макроорганизма.
48. Класификация на хирургичната инфекция. Остра гнойна инфекция-абсцес.
49. Остра гнойна инфекция-флегмон. Хронична гнойна инфекция.
50. Остра местна гнойна инфекция. Гнойни инфекции на кожата и нейните придатъци-фоликулит, фурункул, карбункул, хидраденит.
51. Гнойна инфекция на лимфната система. Лимфангит и лимфаденит.
52. Гнойна инфекция на кръвоносните съдове. Възпаление на артерии. Възпаление на вени.
53. Гноен артрит и бурсит.
54. Тендовагинит.
55. Остеомиелит.
56. Панарициум. Видове, клиника, лечение.
57. Обща гнойна инфекция(сепсис)- класификация, етиология и патогенеза.
58. Обща гнойна инфекция(сепсис)- клиника, диагностика и лечение.
59. Остра гнилостна инфекция.
60. Анаеробна газова инфекция.

	МЕДИЦИНСКИ ФАКУЛТЕТ Тракийски университет – Стара Загора		Издание: 1
	Вид на документа: Оперативен документ	№ на документа: 7.5.1_OD_1.7.	В сила от: 01.06.2011
	<i>Учебна програма</i>		Редактиран: 8 от 10

61. Тетанус.
62. Хирургична онкология. Основни определения. Епидемиология на рака. Биология на малигнената трансформация. Съвременни теории на канцерогенезата.
63. Етиология на злокачествените тумори. Генетични аспекти на рака. Тумори с наследствено предразположение- херeditарни тумори..
64. Морфология и биология на туморния растеж . Преканцерози . Ранен рак . Паранео-пластични синдроми.
65. Диагностика на туморните заболявания. Основни принципи, апаратни и инструментални методи. Морфологична диагностика. Туморни маркери.
66. Клинична класификация на злокачествените тумори . Скринингови програми.
67. Хирургични методи на лечение в онкологията. Специални методи. Абластика и антибластика.
68. Комбинирани методи за лечение - лъче-, химио-, хормоно- и имунотерапия в онкологията.
69. Класификация на туморите.
70. Тумори от епителен произход. Пигментни тумори.
71. Тумори от мезенхимен произход , хемобластози и лимфоретикуларни тумори. Тумори от нервна тъкан и АПУД-система.
72. Смесени тумори и тумори от ембрионални остатъци.
73. Некрози и гангрени. Хронична артериална недостатъчност.
74. Общо учение за язвите.
75. Фистули.
76. Остър хирургичен корем. Определение, етиология, клинична картина.
77. Остър хирургичен корем. Клинична картина на острия хирургичен корем от възпалителен произход.
78. Остър хирургичен корем. Клинична картина на острия хирургичен корем от перфоративен произход.
79. Остър хирургичен корем. Клинична картина на острия хирургичен корем при чревна непроходимост.
80. Кървене от горните етажи на ГИТ. Общи положения, диагностика, лечение.
81. Кървене от долните етажи на ГИТ. Общи положения, диагностика, лечение.
82. Лапароскопска хирургия. Основни положения. Основни показания. Съвременни достижения. Икономически резултати.
83. Ендоскопска техника. Диагностична и лечебна ендоскопия.

КОНСПЕКТ ЗА ПРАКТИЧЕСКИ ИЗПИТ ПО ОБЩА И ОПЕРАТИВНА ХИРУРГИЯ

1. Хирургична анамнеза.
2. Снемане на общ статус. Физикални и инструментални методи за изследване на болния.
3. Снемане на локален статус - оглед, палпация, перкусия, аускултация, мензурация .
4. Локален статус на остро възпаление.
5. Локален статус на туморна формация.
6. Изследване на глава. Изследване при черепно - мозъчни травми.
7. Изследване на шия.
8. Изследване на болен със заболяване на щитовидната жлеза.
9. Изследване на гръден кош.
10. Изследване на млечна жлеза.
11. Изследване на корем.
12. Изследване на болен с ОХК.
13. Изследване на болен с херния на предната коремна стена.

	МЕДИЦИНСКИ ФАКУЛТЕТ Тракийски университет – Стара Загора		Издание: 1
	Вид на документа: Оперативен документ	№ на документа: 7.5.1 _OD_1.7.	В сила от: 01.06.2011
	<i>Учебна програма</i>		Редактиран: 9 от 10

14. Изследване на ано - ректалната област. Ректално туширане.
15. Изследване на урологично болен.
16. Изследване на крайници.
17. Изследване на кръвоносни съдове. Проби на Тренделенбург и Делбе-Пертес.
18. Изследване на болен с рана.
19. Временно кръвоспиране.
20. Окончателно крвоспиране.
21. Техника на кръвопреливане.
22. Бинтови превръзки - глава, гръден кош.
23. Бинтови превръзки - горен и долен крайник.
24. Стомашно и дуоденално сондиране. Сонда на Блякмор.
25. Инжекции. Клизми.
26. Изследване на болен с гнойна инфекция на меките тъкани. Абсцес, флегмон.
27. Асептика - практическо осъществяване.
28. Антисептика - практическо осъществяване.
29. Превръзки на асептични и септични рани. Сваляне на конци от рана.
30. Хирургични инструменти - видове , начин на употреба.
31. Техника на разединяване на тъкани - кожа, фасция, мускули, перитонеум.
32. Техника на съединяване на тъкани.
33. Мероприятия при клинична смърт.
34. Обработка на прясно изгаряне.
35. Първична хирургична обработка на рана. Ранен и късен вторичен шев.

8. ЛИТЕРАТУРА

Ръководство за практически упражнения по пропедевтика на хирургичните болести - Проф. Милков дмн

Основи на хирургията – Проф. Д. Дамянов дмн

Клинична хирургия - Проф. Д. Дамянов дмн

Спешна хирургия – Проф . Пинкас дмн и Проф . Виячки дмн

Хирургични болести – Проф. Ст. Баев дмн

Спешна хирургия – Проф. Яръмов

"ОБЩА И ОПЕРАТИВНА ХИРУРГИЯ"- под редакцията на Доц. д-р Хр.Стоянов - 2013 г.

"ОБЩА ХИРУРГИЯ"- под редакцията на Проф.В.Димитрова - 2007 г.

"РЪКОВОДСТВО ЗА ПРАКТИЧЕСКИ УПРАЖНЕНИЯ ПО ОБЩА И ОПЕРАТИВНА ХИРУРГИЯ"- под редакцията на Проф.В.Димитрова - 2004 г.

"РЪКОВОДСТВО ЗА ПРАКТИЧЕСКИ УПРАЖНЕНИЯ ПО АНЕСТЕЗИОЛОГИЯ И РЕАНИМАЦИЯ"- под редакцията на Проф.Й.Йорданов- 1986 г.

9. ПРИДОБИТИ УМЕНИЯ В РЕЗУЛТАТ НА ОБУЧЕНИЕТО.

Студентът в резултат на обучението следва да е усвоил: основни хирургични познания и възможности за извършване на базисните манипулации в областта на хирургията; възможности за решаване самостоятелно на конкретни диагностични задачи в медицинската дейност. Студентът е длъжен да познава добре анатомията на опорно-двигателния апарат, череп, мозък, гръден кош и корем, както и органите в тях, както и да има познания за аномалии и заболявания на посочените органи и системи, диагнозата и лечението им, а също и на спешни състояния като изгаряне, сепсис и хирургичното лечение на тумори и други местни и общи аеробни и анаеробни инфекции.

	МЕДИЦИНСКИ ФАКУЛТЕТ Тракийски университет – Стара Загора		Издание: 1
	Вид на документа: Оперативен документ	№ на документа: 7.5.1 _OD_1.7.	В сила от: 01.06.2011
	<i>Учебна програма</i>		Редактиран: 10 от 10

Основни дидактически средства: мултимедия, интернет, диафилми, кинофилми, диапозитиви, учебни филми, рентгенови снимки.

Основни манипулации и превръзки в хирургията (измерване на ЦВН, мускулни и венозни инжекции, поставяне на НГС, стомашни сонди и промивки, катетри, газова тръба и др.; определяне на кръвни групи; извършване на временна хемостаза, сутури и превръзки)

Начин на водене на ИЗ: (анамнеза, общ статус, лабораторни изследвания). Попълва се от студенти с помощта на асистент или стажант-лекар.

